

سینماگرانی که نویسنده هستند

در گزارش پیش رو به سینماگرانی که تجربه نویسندگی و انتشار کتاب دارند پرداختیم.

به گزارش سایت خبری پرسون، میل به نوشتن سبب شده تا بخشی از جامعه سینمایی کشور، در تجاربی متفاوت، کتاب‌هایی را در حوزه تخصصی خود، مجموعه داستان و رمان و البته کتاب شعر به چاپ برسانند.

نگارش کتاب توسط سینماگران، سابقه‌ای طولانی دارد و محدود به ایران نمی‌شود. در میان سینماگران مشهور نیز افرادی چون کریک فرگوسن، استفن فرای، جیمز فرانکو، سیلوستر استالونه و استیو مارتین، کتاب‌هایی را به چاپ رسانده و واکنش‌های متفاوتی را نیز تجربه کرده‌اند.

در میان سینماگران ایرانی نیز تجربه انتشار کتاب، در میان چهره‌های مختلفی مشاهده شده است. چه سینماگران پیشکسوت و چه چهره‌های جوانی که با انتشار کتاب‌های خود، زمینه دیگر از علاقمندی خود به فرهنگ را به منصف ظهور نهادند.

در این گزارش، به سینماگرانی خواهیم پرداخت که تجربه نویسندگی و انتشار کتاب دارند.

بهرام بیضایی

قطعا بیشترین میزان نوشته در میان سینماگران، متعلق به بهرام بیضایی است. سینماگری که کار نگارش کتاب را از سال ۱۳۳۷ آغاز کرد و موفق شد طی بیش از ۵ دهه، بیش از ۷۰ کتاب و رساله مشتمل بر نمایشنامه، فیلمنامه، گفت‌وگو و... را به چاپ برساند. بیضایی همچنین تنها سینماگر ایرانی است که نوشته‌هایش به بیش از ۱۰ زبان جهان ترجمه شده است.

داریوش مهرجویی

این کارگردان بزرگ تاریخ سینمای ایران، علاوه بر نگارش فیلمنامه‌ها، ترجمه‌ها، پژوهش‌ها و مقاله‌های متعدد، انتشار چند کتاب را نیز در کارنامه خود دارد. به خاطر یک فیلم بلند لعنتی، در خرابات مغان، آن رسید لعنتی، سفر به سرزمین فرشتگان، سفرنامه پاریس و برزخ ژوری از جمله این کتاب‌ها به شمار می‌روند.

مسعود کیمیایی

کیمیایی جریان‌ساز، نخستین کتاب‌های رسمی خود را در دهه ۸۰ به چاپ رسانده است. این چهره سرشناس در سال ۱۳۸۰، رمان جسدهای شیشه‌ای را در دو جلد، به بازار نشر عرضه کرد. دفتر شعر این کارگردان نیز با عنوان زخم عقل در سال ۸۲ منتشر شد. سومین کتاب این کارگردان با عنوان حسد بر زندگی عین‌القضات همدانی در سال ۸۷ منتشر شد. آخرین کتاب کیمیایی، سرودهای مخالف ارکسترهای بزرگ ندارند است که در سال ۹۴ و در ۳ جلد به چاپ رسیده است.

ناصر تقوایی

ناصر تقوایی تاکنون فیلمنامه‌های ناخدا خورشید، کوچک جنگلی، کاغذ بی‌خط و چای تلخ را به چاپ رسانده است. علاوه بر این، کتاب‌های تابستان همان سال که مشتمل بر ۸ داستان پیوسته است، گفت‌وگویی به روایت ناصر تقوایی و انسان کامل، از دیگر کتاب‌های این کارگردان سرشناس سینمای ایران به حساب می‌آید.

رضا کیانیان

بازیگر سرشناس سینما، تئاتر و تلویزیون کشورمان در میان فعالیت‌های بسیار خود، نویسندگی را از یاد نبرده است. او اگرچه با خواهرزاده سهراب سپهری ازدواج کرده است اما تمایل او در انتشار کتاب، بیشتر به سمت داستان و نثر بوده تا شعر و نظم.

نخستین کتاب رسمی کیانیان، سومین سرنوشت داوود بود. پس از آن در سال ۷۶، کتاب بازیگری را منتشر کرد. این نویسنده طی ۳ دهه گذشته، کتاب‌های تحلیل بازیگری، شعبده بازیگری، بازیگری در قلاب، ناصر و فردین، عکس‌های تنهایی، قار سوم و کتاب کودکان را منتشر کرد.

اما پرفروش‌ترین کتاب کیانیان، این مردم نازنین است که داستان ۱۰۰ مواجهه مردم با اوست که این کتاب با اقبال بالایی از جانب مردم مواجه شد.

بعد از بهرام بیضایی، پرکارترین سینماگر ایرانی در حوزه نشر کتاب است. آبیار تاکنون بیش از ۲۶ مجموعه داستان، رمان و کتاب شعر منتشر کرده است که از جمله آنها می‌توان به چشم سوم، نه شب بود و نه روز، روزی روزگاری، مجسمه‌ای که عاقبت به خیر شد و ساعت مچی اشاره کرد.

افسانه بایگان

این بازیگر در سال ۱۳۸۵ دفتر شعری با عنوان مهر مکتوب را منتشر کرد. این کتاب شعر در آن سال‌ها، بازتاب رسانه‌ای خوبی داشت.

مریم پالیزبان

مریم پالیزبان؛ بازیگری که با فیلم نفس عمیق به شهرت زیادی رسید، در سال ۱۳۹۱، مجموعه شعر خود را با عنوان خواب‌های من هر روز صبح با دیدن تو تعبیر می‌شوند را وارد بازار نشر کرد.

امیر آقایی

آقایی اگرچه به عنوان بازیگر شناخته می‌شود اما وی سابقه زیادی در زمینه سرودن اشعار دارد. این شاعر و بازیگر طی دو دهه از اواخر دهه ۷۰ تا اواخر دهه ۹۰، موفق به انتشار ۶ کتاب با عناوین می‌توانستم سر به هوایت باشم، دختر ماه هفتم، من از جغرافیای جهان فقط راه خانه‌ام را بلدم، بیدها در باد، زمان به وقت ما همیشه ابتدای شب است و با خود و با دیگری‌اش شد.

داریوش اسدزاده

اسدزاده که در کارنامه هنری خود، در بیش از ۲۰۰ تئاتر، ۸۰ فیلم سینمایی و ۷۰ سریال و فیلم تلویزیونی به ایفای نقش پرداخته، کتاب‌هایی چون سیری در تاریخ تئاتر ایران (قبل از اسلام تا پیش از انقلاب)، برگ‌های خواندنی، گزینشی از رویدادهای تاریخی، تماشاخانه تهران به روایت داریوش اسدزاده، خاطرات طهران و لاله‌زار و خاطرات را به چاپ رسانده است.

بهراد فراهانی

فراهانی تاکنون بیش از ۱۰ کتاب منتشر کرده است که از جمله آنها می‌توان به عروس، نازخاتون، خون و گل سرخ، مطرب عاشق، فیروزه، گل و قداره و ۵۵ داستان کوتاه اشاره کرد.

تینا پاکروان

تینا پاکروان؛ نویسنده، بازیگر، تهیه‌کننده و کارگردان، تاکنون کتاب داستان دیشب خدا را عاشق کردم و مجموعه شعر دیشب در حوالی یک انار گم شدم را منتشر کرده است.

رضا فیاضی

این بازیگر شناخته‌شده سینما و تلویزیون کشورمان، به شکلی جدی علاقمند به نگارش، مطالعه و فروش کتاب است. فیاضی تاکنون کتاب‌های ت مثل تئاتر، بانوی نیلوفر، بازیگر، بچه‌های آسیاباد، روایت‌های زنانه و الو اینجا پدری به قتل رسیده است را وارد بازار نشر کرده است.

بهنوش بختیاری

این بازیگر سرشناس سینما و تلویزیون کشورمان نیز با انتشار مجموعه داستان کلاغ‌های قیطریه در سال ۱۳۹۵، تجربه نگارش کتاب را داشته است.

مرجان شیرمحمدی

مرجان شیرمحمدی علاوه بر بازی در سینما، تلویزیون و طراحی صحنه و لباس در سینما، تاکنون ۵ کتاب منتشر کرده است. او در سال ۱۳۸۰، کتاب بعد از آن شب را به چاپ رساند که موفق به دریافت جایزه هوشنگ گلشیری شد. ۴ سال بعد کتاب یک جای امن که مشتمل بر ۷ داستان کوتاه بود نیز جایزه هوشنگ گلشیری را به دست آورد. شیرمحمدی در سال ۸۷، کتاب این یک فصل دیگر است را به بازار روانه کرد. در سال ۱۳۹۳، رمان آذر، شهدخت، پرویز و دیگران را به انتشار رساند و در سال ۱۳۹۷ نیز خانه لهستانی‌ها را به بازار نشر عرضه داشت.

لیلا اوتادی

لیلا اوتادی در زمستان ۱۳۹۳، کتاب شعری با عنوان در بهشتی که کلاغی نیست، مترسک هم نیست را که شامل ۳۵ قطعه شعر سپید است، به دو زبان فارسی و انگلیسی منتشر کرد.

این بازیگر سینما و تئاتر کشورمان، تاکنون یک کتاب نفیس به چاپ رسانده است. هفت خانه آن‌ورتر، حکایتی نوشتاری و تصویری است از ۱۰۰ غذا از ۱۰۰ نقطه ایران.

بهاره رهنما

رهنما در سال ۸۸، نخستین مجموعه داستانی خود را با عنوان چهار چهارشنبه و یک کلاه‌گیس به چاپ رساند. او در سال بعد، دومین مجموعه داستانی خود با عنوان ماه هفت شب را به چاپ رساند. مالیخولیای محبوب من در سال ۹۲ به اندازه‌ای محبوب شد که طی دو ماه به چاپ سوم رسید. رهنما در سال ۹۴، مجموعه شعر زن باران را منتشر کرد که حاصل ۲۰ سال سرایش اشعار سپید این بازیگر است. رهنما در سال ۹۶ نیز پای به جاده زدن را روانه بازار نشر کرد.

فرزاد حسنی

فرزاد حسنی در زمستان ۸۸، نخستین مجموعه داستانی خود را تحت عنوان من آقام یا الاغ؟ به چاپ رساند. کتابی که در کمتر از ۶ ماه، به چاپ چهارم رسید. حسنی در ادامه، دو کتاب آهای خدا باهات حرف دارم و آهای عشق را نیز به چاپ رساند.

افسر اسدی

افسر اسدی که در تمام این سال‌ها تلاش کرده تا حضور بی‌حاشیه‌ای را در سینما و تلویزیون داشته باشد، در سال ۱۳۸۰، مجموعه شعری تحت عنوان چوب حراج را منتشر کرد.

اندیشه فولادوند

اندیشه فولادوند در تمام این سال‌ها، علاوه بر بازیگری، به عنوان شاعر نیز شناخته شده است. این بازیگر و شاعر در سال ۱۳۸۷، مجموعه شعر عطسه‌های نحس و در سال ۱۳۹۳ نیز مجموعه شعر شلیک کن رفیق را به چاپ رسانده است.

فلامک جنیدی

بازیگر بی‌حاشیه آثار کمدی تلویزیون نیز با مجموعه داستان جایی در تاماسکو، داستان‌های یک زن تنها در کلان‌شهر را برای مخاطبش روایت می‌کند.

الهام پاه‌نژاد

پاه‌نژاد که در این سال‌ها، حضور پررنگی در حوزه تئاتر داشته است، تاکنون دو کتاب هشت صبح هشت اسفند و پازل شعر امروز را به چاپ رسانده است.

کیکاووس یاکیده

بازیگر شناخته‌شده سینما، تلویزیون و تئاتر کشورمان که حضور فعالی نیز در دوبله دارد، تاکنون ۷ کتاب را منتشر کرده است. یاکیده تاکنون مجموعه شعر بانو و آخرین کولی سایه فروش را در سال ۸۱، مجموعه داستان کوچه بابل را در سال ۸۲، مجموعه شعر پیراهن تنگ یک خواب بلند را در سال ۸۶، سایه در میان دری نیمه گشوده را در سال ۹۳ و به او که شما نمی‌شناسیدش را در سال ۱۴۰۰ منتشر کرده است.

فارغ از این، برخی از بازیگران نظیر نیکی کریمی و ترانه علیدوستی نیز در این سال‌ها، سابقه ترجمه کتاب را داشته‌اند.

منبع: ایرنا